

NRL Rekenwijzer

2016

REKENMEESTERS EN GERECHTELIJKE DESKUNDIGEN

1. Berekening door professionele rekenmeester

Argumenten voor	Argumenten tegen	Opmerkingen
1. Voor alle betrokkenen		
<ul style="list-style-type: none"> - Gelijkwaardigheid (1 van de 9 waarden GBL) - Behandelplan GBL (gedragsregel 6) + gezamenlijke analyse + signaleren verschillen + zoeken naar een oplossing - Inzicht in punten eens - Inzicht in punten oneens - Inzicht in bandbreedtes door scenario's - Trechterend naar oplossing 	<ul style="list-style-type: none"> Zelf doen goedkoper? Zelf doen beter? 	<ul style="list-style-type: none"> Kunt u het in minder tijd? Is uw kennis van schadeberekeningen net zo groot als die van een rekenmeester?
2. Voor slachtoffer		
<ul style="list-style-type: none"> - Acceptatie 		
3. Voor alle professionals		
<ul style="list-style-type: none"> - GBL: professioneel handelen: + zelfkennis + redelijkheid + zorgvuldigheid + belangenbewustzijn 		<ul style="list-style-type: none"> - niet zo bekwaam als rekenmeester? -> schakel rekenmeester in - wel zo bekwaam als rekenmeester? -> rekenmeester: second opinion In verband met groot financieel belang: second opinion
3A. Voor belangenbehartiger		
<p><u>Wettelijke plichten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgplicht (7:401 BW) - Waarschuwingsplicht (7:402 BW) - Informatieplicht (7:403 BW) - Verantwoordingsplicht (7:403 BW) - Alle expertise in huis? - Onderbouwing stelplicht - Versterking bewijspositie 	<ul style="list-style-type: none"> Angst om in moeilijke positie te raken tussen slachtoffer en verzekeraar. Oplossing: uitwerking van meerdere scenario's. 	<ul style="list-style-type: none"> Aantonen dat belangen van slachtoffer optimaal zijn behartigd (kan dat ook met een simpele berekening 'op een bierviltje'?)
3B. Voor verzekeraar		
<ul style="list-style-type: none"> - Wettelijke plicht tot vergoeding van de werkelijke schade - Bedrijfsregeling 15 VvV: + duidelijkheid + transparantie - Secundaire aansprakelijkheid bij onverkwikkelijke afwikkeling - Bijdrage 'maatschappelijk vertrouwen' 		<p>Bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - blikshade boven € 1.000 wordt altijd een expert ingeschakeld - personenschade, waarbij de belangen vele malen groter zijn, dan niet? Imago verzekeraars: 'woekerpolis', kleine lettertjes
3C. Voor rechter		
<ul style="list-style-type: none"> - Bij geschil over berekening - Motiveringsplicht 		

1. Berekening door professionele rekenmeester

Wanneer een professionele berekening?

In de richtlijn 'Opstellen Personenschadeberekening' is opgenomen dat er altijd een professionele schadeberekening gemaakt moet worden in tenminste de volgende situaties:

1. verschenen schade van 5 jaar of meer
2. toekomstschade
3. schade van een zelfstandig ondernemer
4. kindschade en schade bij jeugdigen
5. overlijdensschade

Waarom een professionele onafhankelijke berekening?

De *belangenbehartiger* en *WA-expert* hebben wettelijke verplichtingen (zorgplicht, waarschuwingplicht, informatieplicht, verantwoordingsplicht). Dit houdt onder meer in dat zij te allen tijde aan hun opdrachtgever verantwoording af moeten kunnen leggen over hetgeen zij doen en gedaan hebben en moeten kunnen onderbouwen om welke redenen een schikkingsvoorstel al dan niet geaccepteerd is.

De *verzekeraar* die zijn wettelijke plicht (vergoeding van de werkelijke schade) serieus neemt, zal over een zo zorgvuldig mogelijke opgemaakte schadeberekening willen beschikken. Verzekeraars kunnen zich door middel van een dergelijke berekening ook verantwoorden tegenover eventuele herverzekeraars.

Wat zijn de minimumeisen waar een personenschadeberekening aan moet voldoen?

1. De schadeberekening dient als componenten te bevatten:
  - a. inkomensschade ten tijde van de gebeurtenis (momentopname);
  - b. inkomensschade als gevolg van het tijdsverloop (vanaf gebeurtenis tot einde leven);

- c. schade als gevolg van het verschil in (hoogte en soort) inkomen zonder en met gebeurtenis;
  - d. schade als gevolg van het verschil in verzamelinkomen na betaling van de schadevergoeding. Bijvoorbeeld: missen van huurtoeslag en kindgebonden budget en verhoging van eigen bijdragen PGB en AWBZ.
2. Uit het rapport, de schadeberekening en de bewijsstukken moet op begrijpelijke, transparante en controleerbare wijze afgeleid kunnen worden hoe de voor de berekening ingevoerde bedragen tot stand zijn gekomen.
  3. Er dient gebruik te worden gemaakt van algemeen geaccepteerde rekensoftware die alle fiscale en overige wet- en regelgeving correct toepast.

Inzicht en scenario's – trechterend naar oplossing

Een onafhankelijke deskundige kan beide partijen inzicht geven in de rekenkundige consequenties van de gewenste uitgangspunten. Twee weten meer dan één, terwijl de uitkomst van één plus één soms drie is. In overleg wordt de feitelijke informatie vanuit de rekenkundige invalshoek beoordeeld met vaak volstrekt nieuwe bevindingen als gevolg, waardoor impasses vaak doorbroken kunnen worden.

Waarom NRL?

NLR vervaardigt een schadeberekening die in elk opzicht voldoet aan de eisen die aan een schadeberekening van een onafhankelijke deskundige kunnen worden gesteld.

NRL, de onmisbare schakel tot een rechtvaardige uitkomst!

---

2. Wat doet NRL bij een personenschadeberekening?

In het kader van een personenschadeberekening berekent NRL bij verlies van arbeidsvermogen/verlies van levensonderhoud:

Stappenplan	Letselschadeberekening	Overlijdensschadeberekening per gezinslid
Situatie zonder gebeurtenis (hypothetische situatie)	<ul style="list-style-type: none"> - het netto-inkomen <i>elk</i> jaar (op basis van het bruto-inkomen) - arbeidsvermogen niet in geld (zelfwerkzaamheid, huishoudelijke hulp, opvang kinderen, e.d.)	<ul style="list-style-type: none"> - het netto-inkomen <i>elk</i> jaar (op basis van het bruto-inkomen) - de behoefte <i>elk</i> jaar bestaande uit:<ul style="list-style-type: none"> - aandeel in de vaste lasten - variabele lasten - levensonderhoud in natura (zelfwerkzaamheid, huishoudelijke hulp, opvang kinderen, e.d.)
Situatie met gebeurtenis (werkelijke/alternatieve en prognostische situatie)	<ul style="list-style-type: none"> - het netto-inkomen <i>elk</i> jaar (op basis van het bruto-inkomen)	<ul style="list-style-type: none"> - het toegerekende netto-inkomen <i>elk</i> jaar (op basis van het bruto-inkomen)
Schade per jaar (gedurende de gehele looptijd)	Het verschil tussen: <ul style="list-style-type: none"> - enerzijds: het netto-inkomen in de situatie <i>zonder</i> gebeurtenis - anderzijds: het netto-inkomen in de situatie <i>met</i> gebeurtenis	Het verschil tussen: <ul style="list-style-type: none"> - enerzijds: de behoefte in de situatie <i>zonder</i> gebeurtenis - anderzijds: het toegerekende netto-inkomen in de situatie <i>met</i> gebeurtenis
Schade som ineens (contante waarde d.m.v. kapitalisatie)	Het totaalbedrag: <ul style="list-style-type: none"> - tot kapitalisatiedatum: optelsom van de jaarlijkse schadebedragen (verschenen schade) - vanaf kapitalisatiedatum: de contante waarde van de jaarlijkse schadebedragen (toekomstschade) - vanaf kapitalisatiedatum: fiscale component	

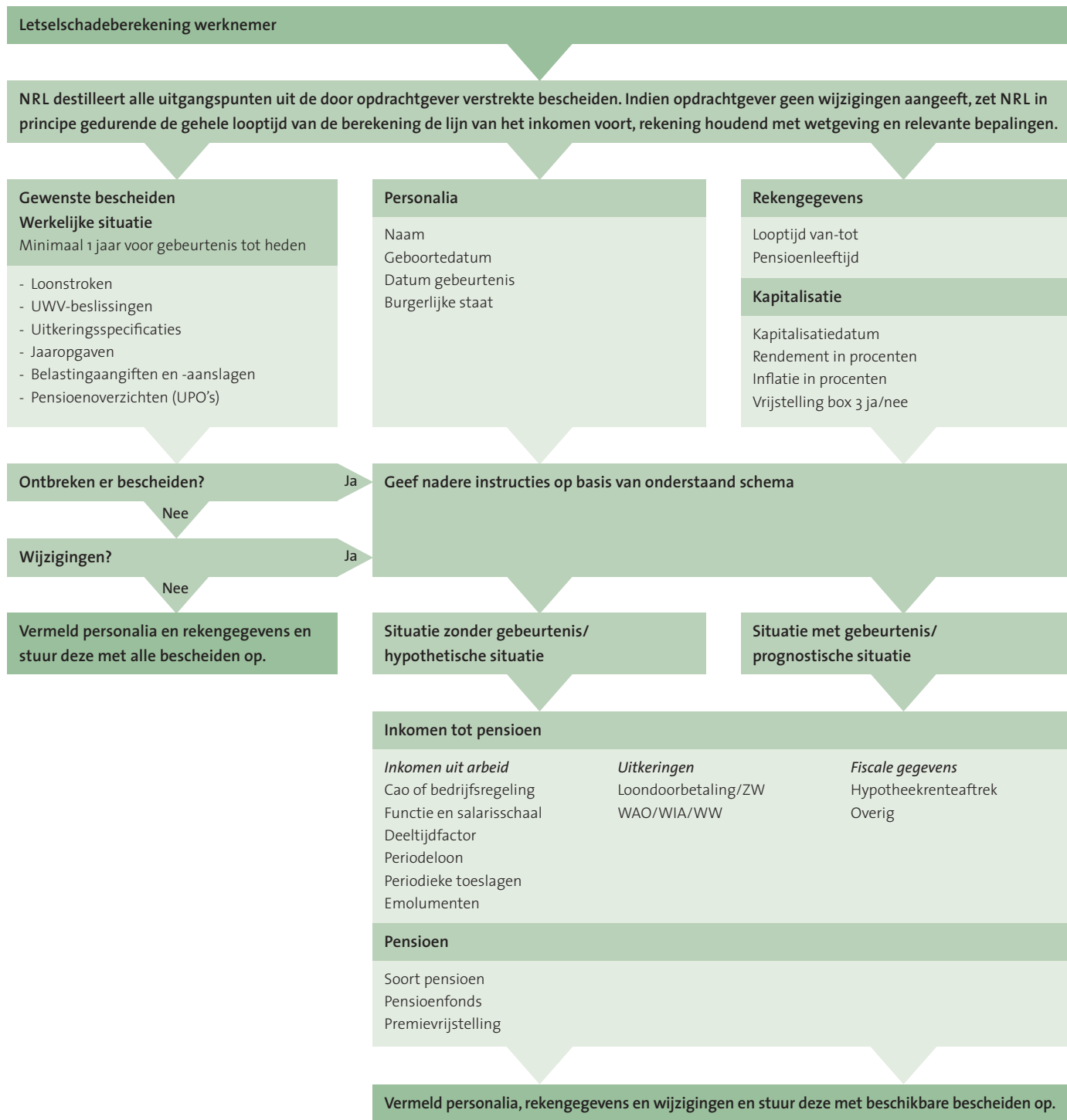
---

3. Welke informatie dient de opdrachtgever te verstrekken? (uitgangspunten)

1. Gebeurtenis	
<ul style="list-style-type: none"> - Datum - WAM-schade wel/niet - Aansprakelijkheid (percentage) 	
2. Personen	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> - Slachtoffer (naam + geboortedatum) - Partner (naam + geboortedatum) - Kind (naam elk kind + geboortedatum) 	NRL berekent op verzoek meerdere scenario's, waardoor inzicht verkregen wordt in de bandbreedte waarbinnen de schade zich afspeelt.
3. Omschrijving situaties (slachtoffer/gezinslid)	Toelichting
3.1. Situatie <i>voor</i> gebeurtenis - werkelijke situatie (geschiedschrijving)	<p><i>Werkelijke situatie</i></p> <p>Hier gaat het om de geschiedschrijving tot gebeurtenis, bij voorkeur gedocumenteerd.</p>
3.2. Situatie <i>zonder</i> gebeurtenis - hypothetische situatie (uitgangspunten)	<p><i>Hypothetische situatie</i></p> <p>Hier gaat het om de niet-bestaande situatie zonder gebeurtenis, namelijk de situatie waarin de gebeurtenis wordt weggedacht. Aangegeven dient te worden hoe de carrière zich ontwikkeld zou hebben indien zich geen gebeurtenis zou hebben voorgedaan.</p> <p>Als uitgangspunten kunnen worden genomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de carrière wordt voortgezet op dezelfde wijze als die zich in de periode voor de gebeurtenis ontwikkeld heeft, met de daarbij behorende pensioenopbouw. In dat geval behoeven er geen verdere gegevens verstrekt te worden; - indien er sprake zou zijn geweest van demotie/promotie dan dient aangegeven te worden wanneer er demotie/promotie zou plaatsvinden met de financiële consequenties daarvan; - wijziging van het aantal te werken uren met opgave van data en wijzigingspercentage parttimefactor.
3.3. Situatie <i>met</i> gebeurtenis - werkelijke/alternatieve en prognostische situatie (uitgangspunten)	<p><i>Werkelijke situatie</i></p> <p>Het gaat om de geschiedschrijving vanaf gebeurtenis tot heden, bij voorkeur gedocumenteerd.</p> <p><i>Alternatieve situatie</i></p> <p>In de situatie met gebeurtenis dient van een andere dan van de werkelijke situatie uitgegaan te worden. In dat geval dient te worden vermeld op welke punten er afwijkingen zijn.</p> <p><i>Prognostische situatie</i></p> <p>In de situatie met gebeurtenis dient het vermoedelijke, toekomstige verloop van het inkomen aangegeven te worden.</p> <p><i>Vaste lasten</i></p> <p>Hier gaat het om de wijze van vaststellen van vaste lasten, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werkelijke kosten (zie NRL-checklist vaste lasten) - volgens NIBUD-referentiebudgetten of CBS - percentage van het netto-gezinsinkomen
4. Kapitalisatie (uitgangspunten)	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> - Datum waarop gekapitaliseerd moet worden - Percentage rendement - Percentage inflatie - Vrijstelling(en) box 3 	Aangegeven dient te worden per welke datum er gekapitaliseerd moet worden en welke percentages er voor het veronderstelde toekomstige rendement en de veronderstelde toekomstige inflatie moeten worden aangehouden. Het verschil tussen deze twee grootheden vormt de zogenaamde 'rekenrente'. Standaard wordt uitgegaan van een rekenrente van 3% (6% rendement en 3% inflatie).

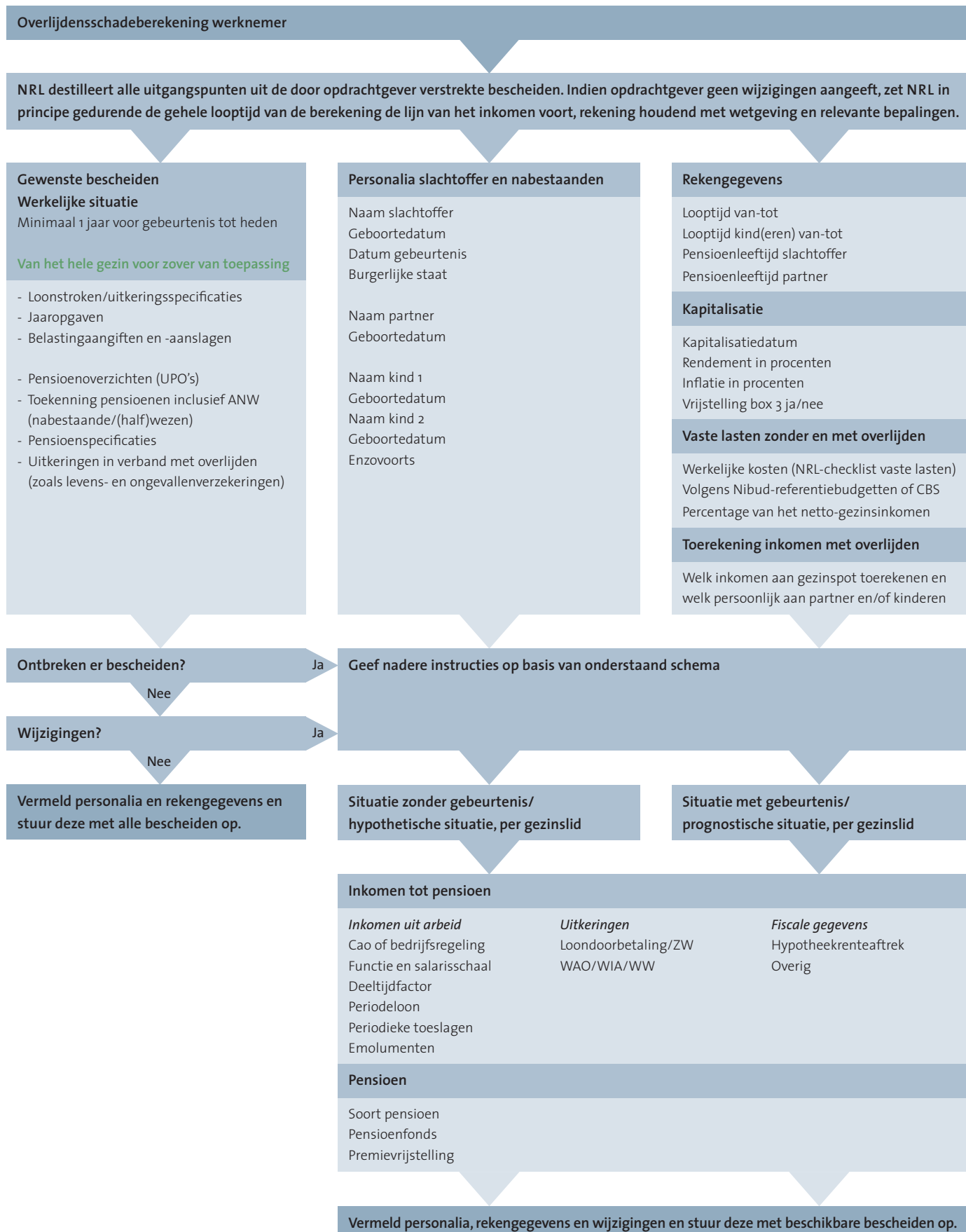
3. Welke informatie dient de opdrachtgever te verstrekken? (uitgangspunten)

NRL-checklist uitgangspunten

3. Welke informatie dient de opdrachtgever te verstrekken? (uitgangspunten)

NRL-checklist uitgangspunten

3. Welke informatie dient de opdrachtgever te verstrekken? (uitgangspunten)

NRL-checklist vaste lasten (overlijdensschadeberekening werknemer)

Kopiëren of downloaden op www.nrl.nl (onder button 'Voorlichting', onder 'Rekencijfers' onder 'Rekenwijzer') en invullen (deze lijst is niet limitatief)

1. Woonlasten (per jaar)

- a. Indien u een huurwoning heeft, wat is de huur?
€ _____ x 12 = € _____
Huurtoeslag op jaarbasis (voorheen huursubsidie) € _____ (minus)
Huurkosten (per saldo) € _____
- b. Indien u een eigen woning heeft, heeft u een hypotheek? Ja Nee
Zo ja, wat voor soort hypotheek? Spaar Leven
 Annuïteit Lineair
 Anders, nl.: _____
Wat is het afgesproken rentepercentage? _____ %
Wat was de hypotheekschuld voor overlijden? € _____
Wat is het rentebedrag? € _____
Indien van toepassing, wat is het bedrag van de aflossing? € _____
Wat is de woz-waarde? € _____
- c. Indien hypotheek gewijzigd na overlijden nieuwe gegevens bijsluiten
- d. Kosten gas € _____
- e. Kosten elektra € _____
- f. Kosten water € _____
- g. Gemiddelde kosten onderhoud woning € _____
- h. Type woning Eengezins Vrijstaand
 Flat
 Maisonnette 2 onder 1 kap
 Anders, nl.: _____
- i. Tuin? Ja, _____ m²
 Nee
- j. Wat is de totale nieuwwaarde van uw inboedel? € _____
Hoogte van de afschrijving inboedel € _____
- k. Overige € _____
- Totaal 1 €

2. Autokosten (per jaar)

- a. Bezit auto? Ja Nee
- b. Zo ja, merk/type _____
- c. Brandstof Benzine Diesel LPG
- d. Kilometers _____ km
- e. Brandstofkosten € _____
- f. Cataloguswaarde € _____
- g. Leeftijd auto bij aanschaf _____ jaar
 Nieuw
- h. Gebruiksduur auto _____ jaar
- i. Kosten onderhoud € _____
- j. Afschrijving (combinatie f, g en h) € _____
- k. Wegenbelasting € _____
- l. Lidmaatschap ANWB € _____
- m. Autoverzekeringen € _____
- n. Overige € _____
- Totaal 2 €

3. Welke informatie dient de opdrachtgever te verstrekken? (uitgangspunten)

3. Verzekeringen (per jaar)

a. Premie (particuliere) aansprakelijkheidsverzekering	€ _____
b. Premie opstalverzekering	€ _____
c. Premie inboedelverzekering	€ _____
d. Premie ongevallenverzekering	€ _____
e. Premie levensverzekeringen	€ _____
f. Premie rechtsbijstandverzekering	€ _____
g. Premie begrafenisverzekering	€ _____
h. Overige	€ _____
Totaal 3	€ <input type="text"/>

4. Gemeentelijke belastingen (per jaar)

a. Onroerendezaakbelasting	€ _____
b. Rioolrechten	€ _____
c. Reinigingsrechten/afvalstoffenheffing	€ _____
d. Verontreinigingsrechten oppervlaktewater	€ _____
e. Waterschapslasten	€ _____
f. Overige	€ _____
Totaal 4	€ <input type="text"/>

5. Algemene kosten (per jaar)

a. Telefoonkosten	€ _____
b. Abonnementen kranten en tijdschriften	€ _____
c. Overige abonnementen	€ _____
d. Abonnement internet en televisie	€ _____
e. Lidmaatschap verenigingen	€ _____
f. Overige	€ _____
Totaal 5	€ <input type="text"/>

6. Totaal

Totaal 1 t/m 5 €

4. Kerncijfers personenschade 2016

Minimum (jeugd)loon

Leeftijd	Per maand	Per jaar incl. vt
23 e.v.	€ 1.524,60	€ 19.758,82
22	€ 1.295,90	€ 16.794,86
21	€ 1.105,35	€ 14.325,34
20	€ 937,65	€ 12.151,94
19	€ 800,40	€ 10.373,18
18	€ 693,70	€ 8.990,35
17	€ 602,20	€ 7.804,51
16	€ 526,00	€ 6.816,96
15	€ 457,40	€ 5.927,90

De netto-bedragen zijn niet wettelijk vastgesteld en kunnen per bedrijfstak uiteenlopen door verschillen in inhoudingen (en heffingskortingen).

IOAW EN IOAZ

Beide wetten vullen het totale inkomen van de rechthebbende en zijn partner aan tot bijstandsniveau. Op de hierna volgende bedragen worden dus de bruto inkomsten van de rechthebbende en zijn partner in mindering gebracht. In 2015 vervalt het onderscheid tussen alleenstaande en alleenstaande ouder. Beide groepen ontvangen een IOAW-uitkering tot maximaal de grondslag voor een alleenstaande.

	Per maand	Per jaar incl. vt
(Echt)paar	€ 1.480,10	€ 19.182,00
Alleenstaande zonder meerderjarige medebewoners	€ 1.145,46	€ 14.845,20
Alleenstaande met meerderjarige medebewoners	€ 1.044,84	€ 13.541,16

Bij de IOAW wordt geen rekening gehouden met vermogen. Bij de IOAZ wordt wel rekening gehouden met vermogen. Bij de IOAZ blijft vermogen tot € 130.081 buiten beschouwing. In geval van IOAZ:

- als inkomen wordt gezien: 3% van het vermogen > € 130.081. Deze inkomsten komen in mindering op de uitkering;
  - bij een pensioentekort: een bedrag tot maximaal € 120.161 t.b.v. aanvullende pensioenvoorzieningen wordt buiten beschouwing gelaten.
- De IOAW geldt voor degenen geboren voor 01-01-1965 en die 50 jaar of ouder waren toen zij werkloos werden. De IOAZ is bedoeld voor ex-zelfstandigen van 55 jaar of ouder. De IOAW voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten is vervallen door overgang van WAO naar WIA.

WAZ/Wajong-uitkering

De WAZ is per 01-08-2004 vervallen. Zelfstandigen die vóór 01-08-2004 arbeidsongeschikt werden hebben recht op een WAZ-uitkering.

Leeftijd	Grondslag per werkdag	Per jaar incl. vt*	Extra toeslag per maand
23 e.v.	€ 70,10	€ 19.759,79	
22	€ 59,58	€ 16.794,41	€ 1,88
21	€ 50,82	€ 14.325,14	€ 4,58
20	€ 43,11	€ 12.151,85	€ 9,29
19	€ 36,80	€ 10.373,18	€ 15,50
18	€ 31,89	€ 8.989,15	€ 16,15

* Te vermenigvuldigen met uitkeringspercentage.

Daglonen ZW, WAO/WIA en WW

Het maximumdagloon voor de berekening van de ZW-, WAO/WIA- en WW-uitkering is vastgesteld op: € 202,17.

Uitkeringspercentage WAO/Wajong/WAZ/IVA/WGA

% arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage			
	WAO/Wajong	WAZ	IVA	WGA
0 – 15	0	0	0	0
15 – 25	14	0	0	0
25 – 35	21	21	0	0
35 – 45	28	28	28	28
45 – 55	35	35	35	35
55 – 65	42	42	42	42
65 – 80	50,75	50,75	50,75	50,75
80 – 100	75	75	75	70*

* Overeenkomstig de WW is het uitkeringspercentage WGA gedurende de eerste twee maanden 75%.

Invoeringswet stelselherziening sociale zekerheid alleenstaanden (IWS): voor ZW/WW/WAO/WAZ/Wajong

Per 01-01-2008 is de Invoeringswet vervallen. De wet beoogde om deze uitkeringen d.m.v. kopjesbedragen te verhogen tot het minimumniveau. De toeslagenwet is hierop veranderd, zodat het sociaal minimum voor uitkeringspercentages is gewaarborgd.

Participatiewet (voorheen: WWB (bijstand))

De bijstandsuitkering wordt veelal niet in een personenschade-berekening verdisconteerd i.v.m. de vermogens- en inkomensstoets ('relevant minimum' is de algemene bijstandsnorm).

Sociaal relevant minimum (Toeslagenwet)

Gehuwd/samenwonend	100% van het minimumloon
Alleenstaanden vanaf 23 jaar	70% van het minimumloon
Alleenstaanden 18 t/m 22 jaar	75% van het jeugdminimumloon

Premieheffingen: percentages

	Werkgever	Werknemer	Totaal
AOW		17,90%	17,90%
ANW		0,60%	0,60%
WLZ (t/m 2014 AWBZ)		9,65%	9,65%
WAO/WIA-basis	5,88%		5,88%
whk-rekenpremie	1,12%		1,12%
AWf (WW)	2,44%		2,44%
Zvw-inkomensafh.	6,75%		6,75%
Zvw-ink-afh. ex wg.		5,50%	5,50%

Dit zijn gemiddelden. De premieheffingen kunnen per bedrijfstak verschillen. Dit kan van substantiële invloed zijn op personenschade-berekeningen met een lange looptijd.

Premieheffing: nominaal Zwv

De nominale premie Zorgverzekeringswet verschilt per ziektekostenverzekeraar en is afhankelijk van het pakket en de hoogte van het eigen risico, dat wettelijk minimaal € 385 per jaar bedraagt.

Gemiddeld per volwassene: € 1.288 per maand.
(kinderen tot 18 jaar zijn gratis meeverzekerd).

Premieheffing: maxima/vrijstellingen

Voor WIA of AWF maximaal	€ 52.763
Voor Zwv maximaal	€ 52.763
AWF-franchise WN	€ 0

Autovergoeding

Belastingvrij voor zakelijke ritten per kilometer: € 0,19.

Heffingskortingen 1B

	< AOW leeftijd	≥ AOW leeftijd
Algemene heffingskorting (< € 19.922)	€ 2.242	€ 1.145
Algemene heffingskorting (> € 66.421)	nihil	nihil
Arbeidskorting, lagere inkomens (maximaal)	€ 3.103	€ 1.585
- loon uit tegenwoordige arbeid		
- winst uit onderneming		
Kinderkorting (afgeschaft per 01-01-2008)		
Werkbonus (vanaf 01-01-2013)		
Maximum	€ 1.119	
- loon uit tegenwoordige arbeid		
- winst uit onderneming		
- leeftijd 60 tot 64 jaar per 1 januari 2014		
- maximum werkbonus van 100% tot 120% van het minimumloon; van 120% tot 175% van het minimumloon afgebouwd tot nihil		
Inkomensafhankelijke combinatiekorting (maximaal)	€ 2.769	€ 1.413
- inkomen tegenwoordige arbeid > € 4.881		
- kind < 12 jaar per 01-01-2016		
Alleenstaande-ouderkorting	vervallen	
- alleenstaande ouder		
- kind < 18 jaar		
Jonggehandicaptenkorting	€ 719	
- Wajong-uitkering		
Ouderenkorting		
- inkomen ≤ € 35.949		€ 1.187
- inkomen > € 35.949		€ 70
Alleenstaande-ouderenkorting		€ 436
- AOW-ongehuwdenpensioen		
Levensloopverlofkorting (per tot 2012 gespaard jaar)	€ 209	
Ouderschapsverlofkorting (per verlofuur)	vervallen	
Tijdelijke heffingskorting vut/prepensioen (0,67%)	vervallen	

Schijventarief box 1 1B

36,55%* (1 ^e schijf)	tot € 19.922 en daarboven
40,40%* (2 ^e schijf)	tot € 33.715 en daarboven
40,40% (3 ^e schijf)	tot € 66.421 en daarboven
52% (4 ^e schijf)	over restant

* ≥ AOW-leeftijd is de 1^e schijf 18,65% en de 2^e schijf 22,5%.

Belastingtarieven box 2 1B

Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang wordt belast met een tarief van 25%.

Belastingtarieven box 3 1B

Vrij van heffing op het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (30% van fictief rendement ad 4%).

Heffingsvrij vermogen per persoon	€ 24.437
Heffingsvrij vermogen samenwonenden	€ 48.874
- bij overdracht aan partner	
Heffingsvrij vermogen per minderjarig kind	vervallen
- aftrek bij één ouder	

Spaarregelingen

De werknemer kan slechts aan één spaarregeling deelnemen.

Spaarloonregeling	vervallen in 2012
Premiespaarregeling	vervallen in 2003
Levensloopregeling maximaal (t/m het jaar 2021)	12% brutoloon, mits: - deelname reeds in 2011 - spaartegoed per 31-12-2011 minimaal € 3.000

Lijfrente-aftrek

Jaarruimte	maximaal € 12.355
Reserveringsruimte	17% van premiegrondslag
Jonger dan AOW-leeftijd +/- 10 jaar	maximaal € 7.088
Ouder dan AOW-leeftijd +/- 10 jaar	maximaal € 13.997

Kinderopvangtoeslag (vanaf 2005)

De hoogte is afhankelijk van het (verzamel)inkomen* en verschilt voor het eerste, tweede en volgende kind.

Zorgtoeslag (vanaf 2006)

De hoogte is afhankelijk van het (verzamel)inkomen*. Maximaal € 996 per jaar voor een alleenstaande en € 1.896 per jaar voor samenwonenden/ gehuwden tezamen. In 2016 vervalt de zorgtoeslag voor een alleenstaande met een vermogen boven de € 106.941 en voor samenwonenden/ gehuwden met een vermogen boven de € 131.378.

4. Kerncijfers personenschade 2016

Huurtoeslag (vanaf 2006)

Vervangt de huursubsidie. De hoogte is afhankelijk van de huur en het (verzamel)inkomen*.

Kindgebonden budget (vanaf 2009)

Deze regeling vervangt de kindertoeslag en werd in 2008 ingevoerd. Gezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar komen in aanmerking voor het kindgebonden budget. De hoogte is afhankelijk van het (verzamel)inkomen*.

Aantal kinderen	Inkomen tot € 19.759	Geen recht meer vanaf inkomen
1 kind	€ 1.038	€ 35.137
2 kinderen	€ 1.866	€ 47.403
3 kinderen	€ 2.150	€ 51.611
Alleenstaande ouderkop	€ 3.066	+/- € 45.422
Verhoging budget voor 12 tot 16 jaar		€ 233
Verhoging budget voor 16 en 17 jaar		€ 415

Voor 4^e en volgende kinderen € 284 extra per kind.

In 2016 vervalt het kindgebonden budget voor een alleenstaande met een vermogen boven de € 106.941 en voor samenwonenden / gehuwden met een vermogen boven de € 131.378.

De kinderopvangtoeslag, zorgtoeslag, huurtoeslag en het kindgebonden budget dienen bij de Belastingdienst te worden aangevraagd.

* Het 'verzamelinkomen' is de optelsom van het belastbaar inkomen in box 1, 2 en 3 van zowel de benadeelde als zijn toeslagpartner.

Werkdagen

In 2016 zijn er 261 werkdagen.

ANW

	Per maand	Tegemoetkoming i.v.m. zvw p/mnd	Per jaar incl. vt
Nabestaandenuitkering (70%)	€ 1.150,91	€ 16,74	€ 15.038,40
Halfwezenuitkering	Is vervallen en vervangen door het kindgebonden budget		
Nabestaandenuitkering met kostendelersnorm (65%)	€ 1.047,47	€ 16,74	€ 13.723,80
Nabestaandenuitkering bij verzorgingsrelaties	€ 737,26	€ 16,74	€ 9.781,32
Wezenuitkering tot 10 jaar	€ 368,29	€ 16,74	€ 4.948,92
Wezenuitkering 10 tot 16 jaar	€ 552,44	€ 16,74	€ 7.322,88
Wezenuitkering 16 t/m 20 jaar	€ 736,58	€ 16,74	€ 9.696,84

De ANW kent een inkomenstoets. Van inkomen uit arbeid blijft een deel buiten beschouwing. Uitkeringen uit vroegere arbeid komen volledig in mindering op de ANW-uitkering. Nabestaandenpensioenen hebben geen invloed.

AOW

	Per maand	Inkomensondersteuning AOW	Per jaar incl. vt
Gehuwden	€ 758,39	€ 25,48	€ 10.019,88
Gehuwden met volledige toeslag	€ 1.516,78	€ 25,48	€ 19.734,00
Gehuwden met max. toeslag en gezamenlijk inkomen > € 2.667,44 per maand	€ 1.440,94	€ 25,48	€ 18.762,60
Alleenstaande	€ 1.112,67	€ 25,48	€ 14.516,52
Alleenstaande ouder met kind tot 18 jaar	Is per 01-01-2015 vervallen door de Wet hervorming kindregelingen		

De AOW-leeftijd gaat in de loop van de jaren telkens op 1 januari omhoog met steeds grotere stappen. Onderstaande tabel geeft het effect van de verhoging op de AOW-leeftijd tot 2023 aan:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
65+3 mnd	65+6 mnd	65+9 mnd	66 jaar	66+4 mnd	66+8 mnd	67 jaar

Eigen bijdrage Wmo en Wlz

Het kabinet heeft per 01-01-2015 de nieuwe Wet langdurige zorg (Wlz) ingevoerd. Deze wet vervangt de huidige Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

De Wlz is er voor mensen die de hele dag intensieve zorg en toezicht dichtbij nodig hebben. Het kan gaan om ouderen, gehandicapten of mensen met psychische problemen. De indicatiestelling en vaststelling van een zorgprofiel gebeurt door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). De Wlz wordt uitgevoerd door regionaal werkende zorgkantoren, die zorg op maat bij de zorginstellingen inkopen.

De (nieuwe) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zorgt ervoor dat mensen met een beperking de voorzieningen, hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Indicatiestelling en uitvoering van de Wmo gebeurt door de gemeente. Iedere gemeente legt andere accenten. De gemeente is verantwoordelijk voor ondersteuning bij de zelfredzaamheid, participatie, mantelzorg, beschermd wonen en opvang. De gemeente kan onder voorwaarden een persoonsgebonden budget (pgb) verstrekken. Met een pgb kunnen mensen zelf de ondersteuning inkopen die zij nodig hebben, op de tijd en plaats die hen het beste schikt. Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen voor zowel de Wmo als de Wlz. Het CAK stelt op grond van onder meer het verzamelinkomen (het inkomen in box 1, 2 en 3) en 8% van de grondslag in box 3, de hoogte van de eigen bijdrage vast. Voor AOW-gerechtigden is de vrijstelling in box 3 hoger. Bij de berekening van de eigen bijdrage wordt rekening gehouden met het inkomen van de fiscale partner.

Wanneer er na een gebeurtenis een schadevergoeding wordt uitgekeerd, worden het verzamelinkomen en de grondslag in box 3 hoger. Dit leidt altijd tot een hogere eigen bijdrage.

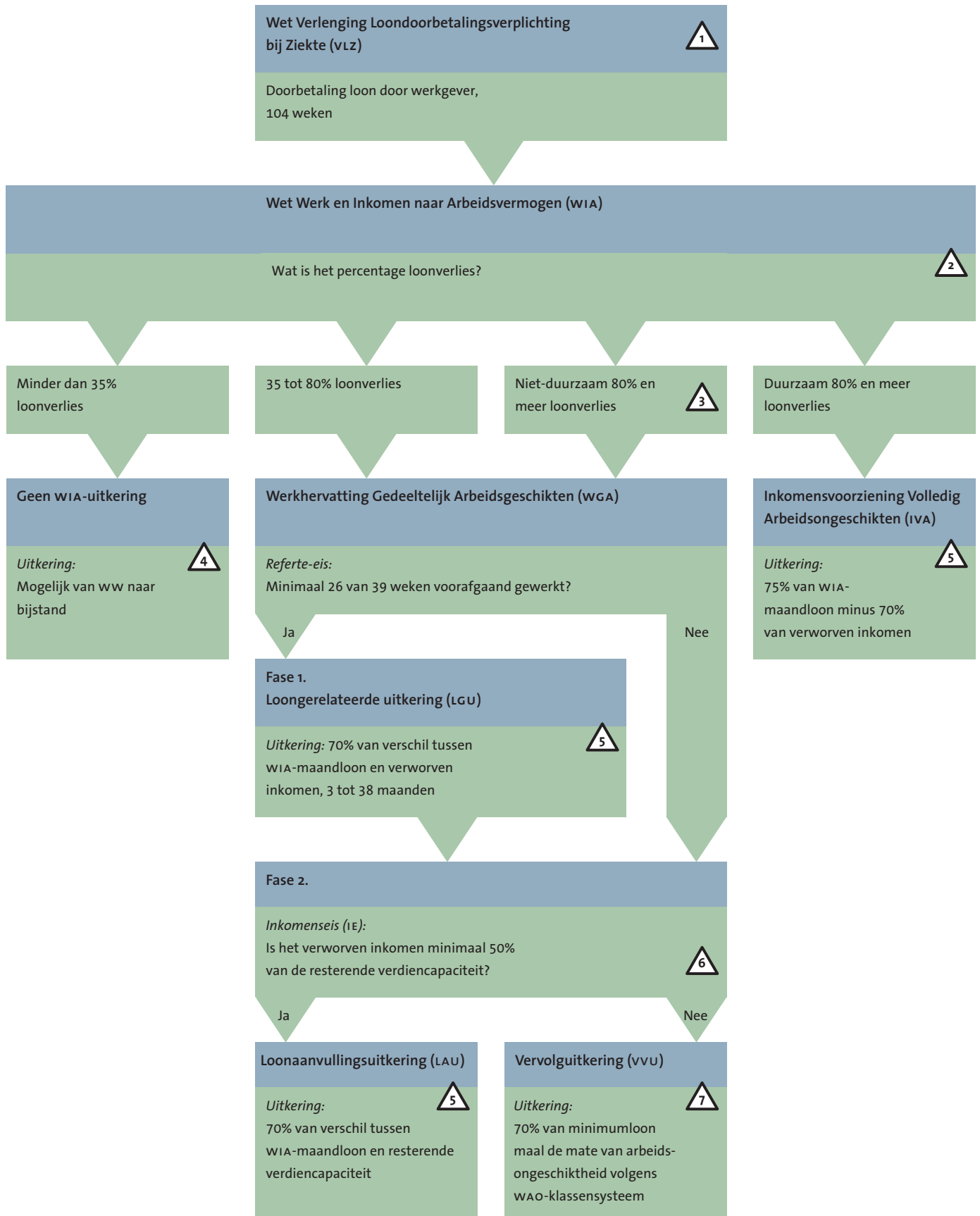
In 2016 gelden de volgende minimum-/maximumbedragen:

Eigen bijdrage	WMO	PGB
Minimum per 4 weken		
- alleenstaand	€ 19,40	€ 19,40
- meerpersoonshuishouden	€ 27,80	€ 27,80
Maximum per 4 weken	kosten van voorziening	

Eigen bijdrage	WLZ - ZMV lage eigen bijdrage	WLZ - ZMV hoge eigen bijdrage
Minimum per maand	€ 159,80	'piepgrens'*
Maximum per maand	€ 838,60	€ 2.301,40

* 'Piepgrens'- bedragen per maand: ongehuwd € 307,96 en gehuwd € 479,01.

5. NRL-wegwijzer WIA

1 Wet Verlenging Loondoorbetalingsverplichting bij Ziekte (VLZ)

Vaak begint de schade voor de werknemer al in het eerste jaar ziekte door onder meer het missen van overwerk, toeslagen en vergoedingen. In het tweede jaar neemt de schade toe, omdat ook de loonbetaling zelf dan veelal minder dan 100% is. Daarna gaat de zieke werknemer over naar de WIA, wat bijna altijd gepaard gaat met nog verdere teruggang van inkomsten.

2 Loonverlies

Meestal zal het 'verlies aan arbeidsvermogen' groter zijn dan het percentage aan 'loonverlies' veronderstelt.

3 Niet duurzaam 80% en meer loonverlies

De arbeidsongeschikte ontvangt, ondanks het feit dat hij voor 80% en meer arbeidsongeschikt is, een WIA-uitkering op basis van 70% indien de arbeidsongeschiktheid 'niet duurzaam' wordt geacht.

N.B. De eerst verkregen uitkering in verband met de WGA (LGU, LAU, VVU) bedraagt de eerste twee maanden 75% en valt daarna terug naar 70%. De IVA-uitkering is blijvend 75%.

4 Minder dan 35% loonverlies

De arbeidsongeschikte heeft geen recht op een WIA-uitkering (dus mogelijk ww, bijstand of niets!).

5 WIA-maandloon

Meestal zal het bepaalde 'WIA-maandloon' lager zijn dan het arbeidsinkomen in de situatie zonder arbeidsongeschiktheid. Immers:

- gemiddeld maandloon in referentejaar is lager dan het loon op de eerste arbeidsongeschiktheidsdag;
- geen CAO-verhogingen gedurende eerste twee jaar, maar indexeringen volgens de minimumloonstijgingen;
- periodieken worden niet tot het inkomen gerekend indien verkregen gedurende 2 jaren voor de ingangsdatum van de WIA-uitkering;
- het spaarloon wordt niet tot het inkomen gerekend;
- het inkomen is lager indien in het referentejaar minder dan gebruikelijk werd gewerkt;
- het WIA-maandloon is gemaximeerd.

6 Resterende verdiencapaciteit

Indien de arbeidsongeschikte feitelijk minder verdient dan de 'resterende verdiencapaciteit' veronderstelt, leidt dit tot een hoger feitelijk loonverlies.

7 Minimumloon

De vervolgutkering (VVU) wordt gebaseerd op het minimumloon, zodat de relatie met het WIA-maandloon vervalt. Daardoor neemt het werkelijke loonverlies toe.

6. NRL-indicator jonggehandicapten

Opleidingen, beroepen en salarissen

Statistische bewerking door NRL, bedoeld als hulpmiddel bij de vaststelling van het verlies arbeidsvermogen van jonggehandicapten. Peildatum: medio 2015

Opleiding	Start-salaris	Groeit in ... naar	Eind-salaris	Verhouding tot modaal (afgerond)	Beroepen
VMBO	€ 22.922	5 - 10 jaar	€ 35.719	modaal *	opperman, timmerman 2 DTP-er (junior) kapper administratief medewerker
MBO	€ 28.396	10 - 15 jaar	€ 44.391	modaal * + 30%	DTP-er (senior) secretariaatsmedewerker timmerman 1 chauffeur
HBO	€ 35.156	15 - 17 jaar	€ 66.368	modaal * + 90%	systeembeheerder onderwijzer manager inkoper financieel adviseur
WO	€ 38.959	15 - 20 jaar	€ 93.713	2x modaal + 70%	jurist/advocaat in loondienst ingenieur keuringsarts beleidsmedewerker

1. De gegevens zijn afgeleid uit het CBS-loonstructuuronderzoek 2002, de CBS-index brutolonen, de Loonwijzer, Intermediair en de overheidsschalen BBRA. In de lonen is een 13^e maand opgenomen, nu ook de overheid tot verstrekking hiervan is overgegaan.
2. De vermelde salarissen zijn het gemiddelde van de salarissen in de private sector (Loonwijzer, Intermediair), de overheid (BBRA) en de landelijke trend (CBS).
3. De vermelde startsalaries zijn gebaseerd op het vakvolwassen loon. Voor jeugdlonen kan een percentage daarvan worden genomen.

Inkomensterminologie

- Modaal € 36.000: meest voorkomende inkomen (v/h ziektefondsgrens)
- Minimumloon € 8.990 vanaf 18 jaar oplopend tot € 19.759 vanaf 23 jaar
- CBS-loonindex 2010 = 100; 2015 = 106,1

1. Hoe jonger het kind, hoe abstracter de inschatting van het theoretisch te verdienen salaris.
2. Naarmate de uitgangspunten voor beroep en carrière exacter worden geformuleerd, zoals bijvoorbeeld het van kracht zijn van een specifieke CAO, des te nauwkeuriger zal het inkomensverloop kunnen worden berekend.
3. Hoe lager het opleidingsniveau is, hoe eerder er begonnen wordt met werken en hoe lager het startsalaris zal zijn (jeugdschalen). Bij een hoger opleidingsniveau wordt er later met werken begonnen en is het startsalaris hoger.
4. De NRL-indicator jonggehandicapten is tevens te gebruiken voor het bepalen van inkomens van volwassenen van wie alleen het opleidingsniveau bekend is.

7. NRL-wegwijzer pensioenschade

Pensioenschade (omvang)

Het gekapitaliseerde verschil tussen de te verwachten netto-pensioen-inkomsten in enerzijds de situatie zonder gebeurtenis en anderzijds de situatie met gebeurtenis.

Premievrijstelling en premievrije opbouw zeggen niet dat er geen pensioenschade is.

Premievrijstelling:

- zegt dat er geen premie betaald hoeft te worden
- zegt niets over de opbouw
- zegt niets over de omvang van de opbouw

Premievrije opbouw:

- zegt dat er geen premie betaald hoeft te worden
- zegt dat er wel opbouw is
- zegt niets over de omvang van de opbouw

1. Stopt de pensioenopbouw?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Voortzetting van de pensioenopbouw.		
<i>Met gebeurtenis</i>	In de regel zal er voortzetting van de pensioenopbouw plaatsvinden. Uitzondering: indien de deelnemer niet meer verzekerd is. Bijvoorbeeld omdat de pensioenopbouw niet wordt voortgezet indien een tijdelijk arbeidscontract eindigt voorafgaande aan de eerste WIA-dag.		
2. Wordt het pensioengevend salaris lager?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Pensioengevend salaris kan stijgen door onder meer: <ul style="list-style-type: none"> - promotie; - anciënniteit (bijvoorbeeld periodieken, prestatietoeslag); - wijziging pensioengevende toeslagen (bijv. stijging % eindejaarsuitkering); - indexering. 		
<i>Met gebeurtenis</i>	Pensioengevend salaris wordt gefixeerd met uitzondering van indexering (kan gelijk zijn aan de situatie zonder gebeurtenis).		
3. Wordt de AOW-franchise hoger?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Geen wijzigingen.		
<i>Met gebeurtenis</i>	Verhoging van de AOW-franchise of een gemiste verlaging van de AOW-franchise heeft verlaging van de pensioengrondslag tot gevolg.		
4. Wordt het opbouwpercentage lager?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Opbouwpercentage ongewijzigd.		
<i>Met gebeurtenis</i>	Opbouwpercentage verlaagd (bijvoorbeeld plafond).		
5. Wordt de opbouwperiode korter?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Het aantal opbouwjaren kan wel worden verhoogd door langer te werken. Deelnemer kan langer doorwerken dan de pensioenrichtleeftijd, waardoor zijn opgebouwde pensioenrechten toenemen.		
<i>Met gebeurtenis</i>	Het aantal opbouwjaren kan niet worden verhoogd door langer te werken.		
6. Wordt de indexering van het opgebouwd pensioen lager?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	Soms voor actieven hoger.		
<i>Met gebeurtenis</i>	Soms voor inactieven lager.		
7. Pensioenbreuk?		☐ Ja	☐ Nee
<i>Zonder gebeurtenis</i>	De deelnemer blijft bij dezelfde werkgever en derhalve bij hetzelfde pensioenfonds, zodat de pensioenopbouw ongewijzigd voortgezet wordt.		
<i>Met gebeurtenis</i>	Wanneer de deelnemer als gevolg van een gebeurtenis moet veranderen van werkgever en daardoor meestal met een ander pensioenfonds te maken krijgt, treedt er pensioenbreuk op. Pensioenbreuk leidt soms tot pensioenschade.		

Eén of meer keer 'Ja' aangekruist?
Pensioenschade meer regel dan uitzondering

---

8. Recht op (eenzijdige) berekeningen

HOOFDREGEL: RECHT OP VERGOEDING VAN KOSTEN

1. Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 7 april 2015

Deze kosten zijn niet, zoals [...] veronderstelt, in de proceskosten begrepen, maar dit zijn kosten zoals bedoeld in art. 6:96 lid 2 aanhef en sub b BW, die voor vergoeding in aanmerking kunnen komen als het redelijk is dat [appellant] voor de schadeberekening deskundige bijstand heeft ingeroepen, en als de daartoe gemaakte kosten redelijk zijn. Beide gaan naar het oordeel van het hof op; een berekening van geleden verlies aan arbeidsvermogen vergt een complexe actuariële berekening die specifieke kennis en deskundigheid vergt. [Appellant] heeft twee nota's van het NRL overgelegd [...] tot een totaal bedrag van [...]. Dat bedrag, dat ook door hem wordt gevorderd, zal worden toegewezen.

2. Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 4 juli 2013

Ook de omstandigheid dat [bureau] kosten heeft gemaakt voor een actuariële berekening, ook al geldt ook daarvoor dat partijen het op dat moment nog niet eens waren over de uitgangspunten, brengt naar het oordeel van het hof niet mee dat [verzekeraar] de kosten daarvoor reeds om die reden niet zou behoeven te vergoeden

3. Rechtbank 's-Gravenhage, 4 februari 2010

Dat er al veel kosten door [gedaagde] zijn voldaan doet er niet aan af dat de kosten van het NRL als terechte kosten buiten rechte kunnen worden opgevoerd.

4. Rechtbank Rotterdam, 9 april 2008

De rechtbank acht de desbetreffende kosten (redactie: NRL-rapporten) toewijsbaar, ook voor het rapport dat hangende het overleg tussen partijen is opgesteld, nu dit overleg de wenselijkheid voor eiser niet heeft hoeven wegnemen om zich aldus goed te laten informeren over zijn positie.

5. Hoge Raad, 11 juli 2003

Ook indien de schade gering of nihil is, komen de kosten voor vergoeding in aanmerking.

De citaten uit achterliggende vonnissen en arresten en meer uitspraken kunt u lezen in de 'Uitspraken (korte versie)' en 'Uitspraken (lange versie)' op www.nrl.nl onder 'Kosten.'

UITZONDERING: GEEN VERGOEDING VAN KOSTEN

In een **enkel geval** komt het voor dat de rechter een vordering van het slachtoffer tot vergoeding van de kosten van een berekening afwijst.

In een dergelijk geval gaat het meestal om een combinatie van factoren:

1. de uitgangspunten van de rechter voor het maken van de berekening wijken volledig af van die van het slachtoffer;
2. de door de rechter begrote schade is (als gevolg van het verschil in uitgangspunten) een fractie van de door het slachtoffer begrote schade;
3. de gemaakte berekening is voor de begroting van de schade volstrekt onbruikbaar.

Ondanks de verschillende uitgangspunten en de gevolgen daarvan voor de begrote schade, kan de rechter oordelen dat de berekening toch van nut is geweest.

---

9. Richtlijnen Stichting BKP

In 2012 is door De Letselschade Raad de Gedragscode Behandeling Letselschade 2012 (GBL) geïntroduceerd.

In de GBL is het doel van de Stichting BKP genoemd, te weten ‘het ontwikkelen, formuleren en bewaken van kwaliteitseisen waaraan een deskundige personenschadeberekening dient te voldoen.’

Deze Stichting BKP heeft in dat kader twee richtlijnen opgesteld.

A. De Richtlijn ‘Opstellen Personenschadeberekening’

In deze richtlijn is opgenomen, dat er altijd een professionele schadeberekening gemaakt moet worden in (kort weergegeven) tenminste één van de volgende situaties:

1. verschenen schade van 5 jaar of meer;
2. toekomstschade;
3. schade van een zelfstandig ondernemer;
4. kindschade en schade bij jeugdigen;
5. overlijdensschade.

B. De Richtlijn ‘Kwaliteitseisen Personenschadeberekening’

In deze richtlijn is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen een professionele door een rekenkundige opgestelde personenschadeberekening moet voldoen. Deze kwaliteitseisen omvatten het volgende:

1. De personenschadeberekening bestaat uit een toelichtende rapportage en een (technische) berekening van de schade die voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.
2. De toelichtende rapportage heeft tot doel op inzichtelijke wijze aan te geven hoe de berekening tot stand is gekomen en daarin dienen minimaal te zijn opgenomen:
  - a. de gehanteerde uitgangspunten;
  - b. de aannames die ten behoeve van de berekening zijn gedaan;
  - c. een verbindende tekst tussen de uitgangspunten en de berekeningen;
  - d. de in het rekenprogramma in te voeren gegevens en de samenstelling daarvan.
3. De technische berekening bevat minimaal:
  - a. de gegevens die vanuit de toelichtende rapportage in het rekenprogramma zijn overgenomen;
  - b. de berekende schadebedragen.

10. NRL-tabel contante waarde en wettelijke rente

Mannen, rekenrente 1%

Looptijd	Mannen, rekenrente 1%							
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9901	0,9900	0,9897	0,9894	0,9883	0,9847	0,9752	0,9456
2	1,9703	1,9699	1,9692	1,9683	1,9647	1,9537	1,9247	1,8351
3	2,9408	2,9400	2,9387	2,9368	2,9293	2,9068	2,8475	2,6669
4	3,9017	3,9002	3,8981	3,8948	3,8818	3,8434	3,7424	3,4396
5	4,8531	4,8506	4,8476	4,8424	4,8222	4,7632	4,6082	4,1525
6	5,7951	5,7913	5,7873	5,7796	5,7502	5,6656	5,4438	
7	6,7277	6,7224	6,7172	6,7064	6,6657	6,5502	6,2476	
8	7,6510	7,6440	7,6374	7,6229	7,5686	7,4163	7,0184	
9	8,5652	8,5561	8,5480	8,5289	8,4585	8,2634	7,7547	
10	9,4701	9,4588	9,4489	9,4245	9,3353	9,0908	8,4551	
11	10,3660	10,3522	10,3404	10,3096	10,1986	9,8979	9,1183	
12	11,2529	11,2365	11,2224	11,1841	11,0483	10,6837	9,7429	
13	12,1308	12,1116	12,0949	12,0480	11,8840	11,4475	10,3278	
14	12,9997	12,9777	12,9581	12,9010	12,7052	12,1883	10,8722	
15	13,8599	13,8348	13,8119	13,7432	13,5118	12,9053	11,3753	
16	14,7112	14,6831	14,6563	14,5744	14,3031	13,5973		
17	15,5538	15,5225	15,4914	15,3943	15,0788	14,2632		
18	16,3878	16,3532	16,3171	16,2029	15,8383	14,9019		
19	17,2132	17,1752	17,1334	17,0000	16,5812	15,5122		
20	18,0302	17,9885	17,9403	17,7852	17,3069	16,0929		
21	18,8387	18,7932	18,7378	18,5585	18,0146	16,6430		
22	19,6389	19,5894	19,5257	19,3195	18,7039	17,1613		
23	20,4309	20,3771	20,3040	20,0679	19,3738	17,6469		
24	21,2147	21,1563	21,0726	20,8035	20,0237	18,0991		
25	21,9904	21,9270	21,8314	21,5258	20,6526	18,5172		
26	22,7580	22,6893	22,5803	22,2346	21,2597			
27	23,5177	23,4431	23,3191	22,9293	21,8440			
28	24,2695	24,1885	24,0476	23,6097	22,4044			
29	25,0133	24,9254	24,7657	24,2751	22,9400			
30	25,7494	25,6538	25,4732	24,9250	23,4498			
31	26,4777	26,3737	26,1699	25,5590	23,9326			
32	27,1982	27,0850	26,8556	26,1763	24,3877			
33	27,9110	27,7876	27,5299	26,7764	24,8141			
34	28,6162	28,4814	28,1927	27,3585	25,2112			
35	29,3137	29,1664	28,8435	27,9219	25,5785			
36	30,0035	29,8424	29,4821	28,4657				
37	30,6857	30,5093	30,1081	28,9892				
38	31,3603	31,1670	30,7211	29,4912				
39	32,0272	31,8153	31,3206	29,9710				
40	32,6864	32,4540	31,9062	30,4277				
41	33,3378	33,0829	32,4774	30,8603				
42	33,9815	33,7018	33,0337	31,2681				
43	34,6174	34,3106	33,5744	31,6502				
44	35,2453	34,9089	34,0989	32,0060				
45	35,8652	35,4964	34,6065	32,3352				
46	36,4770	36,0729	35,0965					
47	37,0805	36,6380	35,5681					
48	37,6757	37,1913	36,0205					
49	38,2624	37,7325	36,4529					
50	38,8404	38,2612	36,8643					
51	39,4095	38,7769	37,2542					
52	39,9697	39,2790	37,6216					
53	40,5206	39,7671	37,9659					
54	41,0620	40,2406	38,2866					
55	41,5937	40,6989	38,5832					
56	42,1155	41,1413						
57	42,6269	41,5670						
58	43,1276	41,9754						
59	43,6174	42,3657						
60	44,0959	42,7372						
61	44,5625	43,0892						
62	45,0170	43,4209						
63	45,4587	43,7317						
64	45,8872	44,0212						
65	46,3020	44,2890						

Vrouwen, rekenrente 1%

Looptijd	Vrouwen, rekenrente 1%							
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9901	0,9901	0,9900	0,9897	0,9886	0,9862	0,9813	0,9643
2	1,9703	1,9703	1,9700	1,9691	1,9658	1,9585	1,9436	1,8910
3	2,9409	2,9407	2,9401	2,9382	2,9315	2,9166	2,8861	2,7780
4	3,9019	3,9014	3,9004	3,8972	3,8857	3,8606	3,8084	3,6233
5	4,8534	4,8526	4,8511	4,8460	4,8282	4,7901	4,7097	4,4247
6	5,7954	5,7942	5,7921	5,7846	5,7590	5,7051	5,5891	
7	6,7281	6,7264	6,7235	6,7131	6,6780	6,6052	6,4458	
8	7,6516	7,6493	7,6454	7,6315	7,5851	7,4903	7,2788	
9	8,5659	8,5630	8,5578	8,5397	8,4803	8,3602	8,0867	
10	9,4711	9,4675	9,4609	9,4377	9,3634	9,2145	8,8685	
11	10,3673	10,3629	10,3546	10,3255	10,2343	10,0528	9,6227	
12	11,2546	11,2493	11,2391	11,2031	11,0929	10,8749	10,3478	
13	12,1331	12,1268	12,1143	12,0703	11,9390	11,6802	11,0422	
14	13,0028	12,9954	12,9803	12,9272	12,7726	12,4682	11,7044	
15	13,8638	13,8552	13,8372	13,7736	13,5935	13,2382	12,3327	
16	14,7162	14,7063	14,6848	14,6095	14,4015	13,9897		
17	15,5601	15,5488	15,5233	15,4348	15,1965	14,7218		
18	16,3955	16,3826	16,3527	16,2495	15,9782	15,4337		
19	17,2226	17,2079	17,1729	17,0533	16,7464	16,1242		
20	18,0413	18,0248	17,9839	17,8464	17,5009	16,7925		
21	18,8519	18,8331	18,7856	18,6285	18,2413	17,4372		
22	19,6543	19,6331	19,5781	19,3996	18,9673	18,0572		
23	20,4486	20,4247	20,3613	20,1595	19,6786	18,6510		
24	21,2349	21,2080	21,1351	20,9081	20,3746	19,2174		
25	22,0132	21,9830	21,8995	21,6453	21,0547	19,7549		
26	22,7837	22,7497	22,6543	22,3710	21,7185			
27	23,5463	23,5082	23,3997	23,0849	22,3652			
28	24,3011	24,2583	24,1354	23,7869	22,9940			
29	25,0482	25,0001	24,8613	24,4769	23,6040			
30	25,7876	25,7337	25,5775	25,1544	24,1944			
31	26,5194	26,4589	26,2838	25,8194	24,7640			
32	27,2435	27,1757	26,9802	26,4714	25,3118			
33	27,9601	27,8840	27,6664	27,1102	25,8365			
34	28,6692	28,5839	28,3425	27,7353	26,3370			
35	29,3707	29,2753	29,0083	28,3462	26,8121			
36	30,0648	29,9581	29,6636	28,9423				
37	30,7513	30,6322	30,3083	29,5232				
38	31,4304	31,2976	30,9423	30,0879				
39	32,1019	31,9543	31,5654	30,6358				
40	32,7659	32,6021	32,1773	31,1661				
41	33,4224	33,2409	32,7778	31,6777				
42	34,0713	33,8708	33,3667	32,1698				
43	34,7125	34,4915	33,9435	32,6412				
44	35,3461	35,1030	34,5080	33,0908				
45	35,9719	35,7052	35,0597	33,5175				
46	36,5900	36,2979	35,5981					
47	37,2002	36,8811	36,1227					
48	37,8026	37,4545	36,6327					
49	38,3970	38,0180	37,1275					
50	38,9834	38,5715	37,6064					
51	39,5617	39,1147	38,0685					
52	40,1319	39,6473	38,5129					
53	40,6937	40,1691	38,9386					
54	41,2473	40,6797	39,3447					
55	41,7924	41,1787	39,7301					
56	42,3290	41,6657						
57	42,8569	42,1401						
58	43,3759	42,6014						
59	43,8861	43,0490						
60	44,3871	43,4822						
61	44,8788	43,9001						
62	45,3609	44,3021						
63	45,8333	44,6871						
64	46,2955	45,0544						
65	46,7472	45,4030						

Mannen, rekenrente 2%

Looptijd								
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9806	0,9805	0,9803	0,9800	0,9789	0,9753	0,9659	0,9366
2	1,9423	1,9419	1,9413	1,9404	1,9368	1,9260	1,8974	1,8093
3	2,8854	2,8846	2,8833	2,8814	2,8741	2,8521	2,7941	2,6175
4	3,8102	3,8087	3,8067	3,8034	3,7908	3,7536	3,6554	3,3612
5	4,7171	4,7147	4,7119	4,7068	4,6873	4,6304	4,4808	4,0408
6	5,6066	5,6030	5,5991	5,5917	5,5636	5,4825	5,2697	
7	6,4788	6,4738	6,4688	6,4585	6,4198	6,3097	6,0215	
8	7,3341	7,3274	7,3212	7,3075	7,2561	7,1121	6,7355	
9	8,1728	8,1643	8,1566	8,1388	8,0726	7,8893	7,4111	
10	8,9952	8,9847	8,9754	8,9527	8,8694	8,6412	8,0476	
11	9,8017	9,7889	9,7779	9,7494	9,6466	9,3676	8,6445	
12	10,5923	10,5772	10,5642	10,5290	10,4041	10,0682	9,2014	
13	11,3676	11,3500	11,3347	11,2919	11,1420	10,7427	9,7180	
14	12,1276	12,1075	12,0897	12,0380	11,8604	11,3907	10,1941	
15	12,8728	12,8501	12,8293	12,7676	12,5591	12,0118	10,6299	
16	13,6033	13,5780	13,5539	13,4808	13,2381	12,6056		
17	14,3194	14,2914	14,2636	14,1777	13,8974	13,1716		
18	15,0215	14,9907	14,9588	14,8584	14,5368	13,7093		
19	15,7098	15,6761	15,6394	15,5230	15,1562	14,2181		
20	16,3844	16,3478	16,3058	16,1715	15,7555	14,6978		
21	17,0458	17,0061	16,9582	16,8041	16,3345	15,1477		
22	17,6942	17,6512	17,5965	17,4206	16,8929	15,5677		
23	18,3298	18,2833	18,2212	18,0212	17,4305	15,9574		
24	18,9528	18,9026	18,8321	18,6059	17,9471	16,3168		
25	19,5635	19,5094	19,4295	19,1746	18,4423	16,6459		
26	20,1621	20,1038	20,0135	19,7273	18,9157			
27	20,7489	20,6861	20,5841	20,2639	19,3670			
28	21,3240	21,2563	21,1414	20,7844	19,7957			
29	21,8876	21,8147	21,6856	21,2886	20,2016			
30	22,4401	22,3614	22,2166	21,7764	20,5841			
31	22,9815	22,8966	22,7345	22,2477	20,9431			
32	23,5120	23,4203	23,2394	22,7023	21,2781			
33	24,0318	23,9327	23,7312	23,1399	21,5892			
34	24,5412	24,4339	24,2099	23,5604	21,8760			
35	25,0402	24,9240	24,6756	23,9635	22,1388			
36	25,5291	25,4031	25,1281	24,3489				
37	26,0080	25,8712	25,5675	24,7163				
38	26,4770	26,3284	25,9937	25,0653				
39	26,9362	26,7748	26,4065	25,3958				
40	27,3858	27,2105	26,8060	25,7072				
41	27,8259	27,6353	27,1918	25,9995				
42	28,2567	28,0495	27,5640	26,2723				
43	28,6781	28,4530	27,9224	26,5256				
44	29,0903	28,8457	28,2667	26,7592				
45	29,4933	29,2277	28,5968	26,9732				
46	29,8873	29,5990	28,9124					
47	30,2723	29,9595	29,2132					
48	30,6484	30,3091	29,4990					
49	31,0155	30,6478	29,7696					
50	31,3738	30,9755	30,0247					
51	31,7232	31,2920	30,2640					
52	32,0638	31,5974	30,4874					
53	32,3957	31,8914	30,6948					
54	32,7187	32,1739	30,8861					
55	33,0329	32,4447	31,0613					
56	33,3382	32,7036						
57	33,6347	32,9504						
58	33,9222	33,1849						
59	34,2007	33,4069						
60	34,4702	33,6161						
61	34,7306	33,8125						
62	34,9817	33,9958						
63	35,2235	34,1659						
64	35,4559	34,3229						
65	35,6786	34,4667						

Vrouwen, rekenrente 2%

Looptijd								
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9807	0,9806	0,9805	0,9802	0,9792	0,9768	0,9720	0,9551
2	1,9423	1,9423	1,9420	1,9411	1,9379	1,9306	1,9160	1,8642
3	2,8855	2,8852	2,8847	2,8828	2,8763	2,8617	2,8319	2,7262
4	3,8104	3,8099	3,8089	3,8058	3,7946	3,7702	3,7195	3,5397
5	4,7174	4,7166	4,7152	4,7103	4,6931	4,6563	4,5787	4,3037
6	5,6069	5,6058	5,6037	5,5965	5,5720	5,5202	5,4091	
7	6,4792	6,4776	6,4748	6,4649	6,4314	6,3621	6,2103	
8	7,3346	7,3325	7,3287	7,3156	7,2717	7,1820	6,9819	
9	8,1735	8,1708	8,1659	8,1489	8,0931	7,9801	7,7232	
10	8,9962	8,9928	8,9866	8,9650	8,8956	8,7565	8,4337	
11	9,8029	9,7987	9,7911	9,7642	9,6795	9,5111	9,1125	
12	10,5940	10,5890	10,5796	10,5466	10,4450	10,2440	9,7590	
13	11,3697	11,3639	11,3525	11,3124	11,1922	10,9551	10,3722	
14	12,1304	12,1236	12,1100	12,0618	11,9213	11,6443	10,9514	
15	12,8763	12,8685	12,8523	12,7951	12,6325	12,3115	11,4957	
16	13,6077	13,5989	13,5796	13,5124	13,3259	12,9563		
17	14,3249	14,3149	14,2923	14,2138	14,0015	13,5786		
18	15,0282	15,0168	14,9905	14,8996	14,6596	14,1778		
19	15,7178	15,7050	15,6744	15,5699	15,3001	14,7536		
20	16,3940	16,3796	16,3441	16,2249	15,9232	15,3055		
21	17,0571	17,0408	17,0000	16,8647	16,5289	15,8329		
22	17,7072	17,6890	17,6421	17,4894	17,1171	16,3352		
23	18,3446	18,3243	18,2706	18,0992	17,6879	16,8118		
24	18,9696	18,9469	18,8857	18,6943	18,2411	17,2620		
25	19,5824	19,5570	19,4874	19,2747	18,7766	17,6851		
26	20,1832	20,1549	20,0761	19,8406	19,2942			
27	20,7723	20,7407	20,6518	20,3920	19,7937			
28	21,3497	21,3146	21,2146	20,9291	20,2748			
29	21,9158	21,8767	21,7647	21,4518	20,7370			
30	22,4708	22,4273	22,3022	21,9604	21,1801			
31	23,0148	22,9664	22,8273	22,4547	21,6035			
32	23,5480	23,4941	23,3400	22,9348	22,0069			
33	24,0706	24,0108	23,8405	23,4007	22,3896			
34	24,5828	24,5163	24,3289	23,8522	22,7511			
35	25,0847	25,0110	24,8052	24,2893	23,0910			
36	25,5766	25,4949	25,2696	24,7118				
37	26,0585	25,9681	25,7222	25,1194				
38	26,5306	26,4307	26,1630	25,5121				
39	26,9930	26,8829	26,5920	25,8894				
40	27,4459	27,3247	27,0094	26,2510				
41	27,8894	27,7563	27,4151	26,5967				
42	28,3236	28,1777	27,8091	26,9259				
43	28,7486	28,5891	28,1914	27,2384				
44	29,1645	28,9905	28,5620	27,5335				
45	29,5714	29,3821	28,9207	27,8110				
46	29,9694	29,7638	29,2674					
47	30,3587	30,1358	29,6020					
48	30,7393	30,4981	29,9243					
49	31,1113	30,8508	30,2340					
50	31,4748	31,1939	30,5308					
51	31,8298	31,5273	30,8145					
52	32,1765	31,8512	31,0847					
53	32,5149	32,1655	31,3411					
54	32,8452	32,4701	31,5834					
55	33,1673	32,7649	31,8111					
56	33,4813	33,0500						
57	33,7873	33,3250						
58	34,0854	33,5899						
59	34,3755	33,8444						
60	34,6577	34,0884						
61	34,9320	34,3216						
62	35,1985	34,5437						
63	35,4570	34,7545						
64	35,7076	34,9536						
65	35,9502	35,1408						

10. NRL-tabel contante waarde en wettelijke rente

Mannen, rekenrente 3%

Looptijd								
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9716	0,9715	0,9712	0,9709	0,9698	0,9663	0,9570	0,9280
2	1,9155	1,9152	1,9145	1,9136	1,9101	1,8995	1,8714	1,7845
3	2,8327	2,8319	2,8306	2,8288	2,8216	2,8001	2,7434	2,5705
4	3,7237	3,7223	3,7203	3,7172	3,7049	3,6687	3,5732	3,2871
5	4,5895	4,5872	4,5844	4,5795	4,5607	4,5057	4,3612	3,9359
6	5,4307	5,4273	5,4236	5,4165	5,3894	5,3116	5,1073	
7	6,2480	6,2432	6,2385	6,2287	6,1917	6,0868	5,8118	
8	7,0420	7,0357	7,0298	7,0168	6,9682	6,8316	6,4746	
9	7,8135	7,8055	7,7982	7,7814	7,7192	7,5465	7,0960	
10	8,5629	8,5530	8,5444	8,5231	8,4453	8,2317	7,6760	
11	9,2910	9,2791	9,2688	9,2424	9,1469	8,8875	8,2149	
12	9,9982	9,9843	9,9722	9,9398	9,8245	9,5142	8,7131	
13	10,6853	10,6691	10,655	10,6158	10,4785	10,1119	9,1708	
14	11,3526	11,3343	11,3179	11,271	11,1092	10,6809	9,5889	
15	12,0008	11,9802	11,9613	11,9056	11,717	11,2212	9,9680	
16	12,6304	12,6075	12,5858	12,5203	12,3022	11,7329		
17	13,2419	13,2167	13,1918	13,1154	12,8651	12,2162		
18	13,8358	13,8083	13,7799	13,6912	13,4061	12,6711		
19	14,4127	14,3828	14,3504	14,2483	13,9253	13,0976		
20	14,9730	14,9406	14,9038	14,7868	14,4229	13,4959		
21	15,5171	15,4821	15,4405	15,3072	14,8992	13,8661		
22	16,0456	16,0080	15,9608	15,8098	15,3544	14,2084		
23	16,5589	16,5184	16,4653	16,2948	15,7886	14,5231		
24	17,0573	17,0140	16,9541	16,7626	16,2019	14,8107		
25	17,5415	17,4950	17,4276	17,2135	16,5944	15,0716		
26	18,0116	17,9618	17,8863	17,6475	16,9662			
27	18,4682	18,4149	18,3303	18,0651	17,3174			
28	18,9115	18,8545	18,7600	18,4663	17,6479			
29	19,3421	19,2810	19,1756	18,8514	17,9579			
30	19,7601	19,6947	19,5774	19,2205	18,2474			
31	20,1660	20,0959	19,9657	19,5739	18,5165			
32	20,5601	20,4849	20,3407	19,9115	18,7654			
33	20,9426	20,862	20,7026	20,2336	18,9943			
34	21,3140	21,2274	21,0517	20,5402	19,2034			
35	21,6745	21,5815	21,3881	20,8314	19,3932			
36	22,0244	21,9243	21,7119	21,1072				
37	22,3639	22,2563	22,0235	21,3677				
38	22,6934	22,5775	22,3229	21,6129				
39	23,0130	22,8882	22,6102	21,8429				
40	23,3231	23,1886	22,8857	22,0577				
41	23,6237	23,4789	23,1493	22,2573				
42	23,9153	23,7592	23,4012	22,4420				
43	24,1979	24,0298	23,6416	22,6118				
44	24,4718	24,2907	23,8703	22,7670				
45	24,7371	24,5422	24,0876	22,9079				
46	24,9941	24,7843	24,2934					
47	25,2428	25,0172	24,4878					
48	25,4836	25,2410	24,6708					
49	25,7164	25,4559	24,8424					
50	25,9415	25,6618	25,0026					
51	26,1591	25,8589	25,1516					
52	26,3692	26,0472	25,2895					
53	26,5720	26,2269	25,4162					
54	26,7675	26,3979	25,532					
55	26,9560	26,5603	25,6371					
56	27,1375	26,7142						
57	27,3120	26,8595						
58	27,4798	26,9963						
59	27,6408	27,1246						
60	27,7951	27,2445						
61	27,9428	27,3559						
62	28,0840	27,4589						
63	28,2186	27,5537						
64	28,3468	27,6403						
65	28,4685	27,7189						

Vrouwen, rekenrente 3%

Looptijd								
	X=1-10	X=11-20	X=21-30	X=31-40	X=41-50	X=51-60	X=61-70	X=71-80
1	0,9716	0,9716	0,9715	0,9712	0,9702	0,9678	0,9630	0,9643
2	1,9156	1,9155	1,9152	1,9143	1,9112	1,9040	1,8896	1,8387
3	2,8328	2,8325	2,8320	2,8302	2,8238	2,8095	2,7803	2,6769
4	3,7239	3,7235	3,7225	3,7194	3,7086	3,6849	3,6356	3,4608
5	4,5898	4,5890	4,5876	4,5829	4,5663	4,5308	4,4558	4,1900
6	5,4310	5,4299	5,4279	5,4211	5,3975	5,3478	5,2412	
7	6,2484	6,2469	6,2442	6,2348	6,2029	6,1367	5,9919	
8	7,0426	7,0405	7,0370	7,0245	6,9830	6,8979	6,7082	
9	7,8141	7,8116	7,8070	7,7910	7,7384	7,6319	7,3900	
10	8,5638	8,5606	8,5549	8,5347	8,4697	8,3394	8,0374	
11	9,2921	9,2883	9,2812	9,2562	9,1775	9,0207	8,6503	
12	9,9997	9,9952	9,9865	9,9560	9,8622	9,6763	9,2286	
13	10,6872	10,6819	10,6715	10,6347	10,5244	10,3065	9,7721	
14	11,3551	11,3489	11,3365	11,2927	11,1646	10,9116	10,2806	
15	12,0040	11,9969	11,9822	11,9306	11,7832	11,4920	10,7541	
16	12,6343	12,6264	12,6091	12,5488	12,3808	12,0477		
17	13,2468	13,2377	13,2177	13,1477	12,9577	12,5790		
18	13,8417	13,8316	13,8083	13,7279	13,5144	13,0860		
19	14,4197	14,4084	14,3815	14,2897	14,0513	13,5686		
20	14,9813	14,9686	14,9377	14,8336	14,5687	14,0269		
21	15,5268	15,5126	15,4773	15,3600	15,0670	14,4608		
22	16,0567	16,0409	16,0006	15,8692	15,5465	14,8702		
23	16,5715	16,5540	16,5082	16,3617	16,0074	15,2551		
24	17,0715	17,0521	17,0003	16,8378	16,4501	15,6153		
25	17,5573	17,5358	17,4774	17,2979	16,8746	15,9507		
26	18,0291	18,0054	17,9397	17,7423	17,2811			
27	18,4875	18,4612	18,3876	18,1714	17,6697			
28	18,9327	18,9036	18,8215	18,5854	18,0406			
29	19,3650	19,3329	19,2417	18,9847	18,3936			
30	19,7850	19,7495	19,6485	19,3695	18,7289			
31	20,1928	20,1537	20,0421	19,7401	19,0464			
32	20,5889	20,5457	20,4229	20,0968	19,3460			
33	20,9735	20,9259	20,7913	20,4396	19,6276			
34	21,3469	21,2945	21,1473	20,7688	19,8912			
35	21,7095	21,6519	21,4914	21,0845	20,1367			
36	22,0615	21,9982	21,8238	21,3869				
37	22,4032	22,3337	22,1447	21,6760				
38	22,7349	22,6587	22,4543	21,9518				
39	23,0567	22,9734	22,7530	22,2144				
40	23,3690	23,2781	23,0408	22,4638				
41	23,6720	23,5730	23,3179	22,7000				
42	23,9659	23,8582	23,5846	22,9228				
43	24,2509	24,1341	23,8410	23,1323				
44	24,5273	24,4008	24,0873	23,3284				
45	24,7951	24,6586	24,3234	23,5111				
46	25,0547	24,9075	24,5495					
47	25,3063	25,1479	24,7657					
48	25,5499	25,3798	24,9720					
49	25,7858	25,6035	25,1684					
50	26,0142	25,8191	25,3549					
51	26,2353	26,0267	25,5316					
52	26,4491	26,2265	25,6982					
53	26,6559	26,4185	25,8549					
54	26,8559	26,6029	26,0016					
55	27,0491	26,7798	26,1382					
56	27,2357	26,9492						
57	27,4159	27,1111						
58	27,5898	27,2657						
59	27,7575	27,4128						
60	27,9191	27,5525						
61	28,0747	27,6848						
62	28,2245	27,8097						
63	28,3685	27,9270						
64	28,5067	28,0369						
65	28,6393	28,1392						

Gebruiksaanwijzing

Bij: netto-jaarschade (huishoudelijke hulp e.d.)

Tabel rekenrente 1%, 2% of 3%

X = leeftijd op kapitalisatiedatum

Kapitalisatiefactor = looptijd x kolom leeftijd

Contante waarde = gevonden factor x netto-jaarschade

Met sterftekansen volgens GBM/GBV 2006-2011.

Contante Waarde Rekentool

Ga naar www.nrl.nl : "Rekentools" onderdeel "Contante waarde"

voor:

1. berekenen belastingschade
2. looptijd met wisselende jaarschaden
3. 'uitzetten' sterftekanscorrectie (richtlijn zelfwerkzaamheid van De Letselschade Raad)
4. kapitaliseren anders dan met 6% en 3%

Wettelijke rente

Datum	Rente	Datum	Rente	Datum	Rente
1-7-1993	10%	1-1-2001	8%	1-1-2010	3%
1-1-1994	9%	1-1-2002	7%	1-7-2011	4%
1-1-1995	8%	1-8-2003	5%	1-7-2012	3%
1-1-1996	7%	1-2-2004	4%	1-1-2015	2%
1-7-1996	5%	1-1-2007	6%		
1-1-1998	6%	1-7-2009	4%		

11. Richtlijnen van De Letselschade Raad

A. Huishoudelijke hulp

De Letselschade Richtlijn Huishoudelijke hulp is op 1 juli 2009 geheel vernieuwd. Met ingang van 1 januari 2016 zijn de bedragen niet gewijzigd.

Normbedragen huishoudelijke hulp per week (een week wordt gelijkgesteld met 7 dagen)

	Licht tot matig beperkt	Zwaar beperkt
Alleenstaande	€ 65	€ 130
2-persoonshuishouden	€ 86	€ 172
Gezin met inwonende kinderen jonger dan 5 jaar	€ 162	€ 324
Gezin met inwonende kinderen ouder dan 5 jaar	€ 140	€ 280

Periode 0 – 3 maanden na ongeval:

Vaststelling schadevergoeding volgens de navolgende formule: normbedrag volgens mate van beperking* x bijdrage** in het huishouden (vóór het ongeval).

* volgens bovenstaande tabel

** uitgedrukt in een vast percentage van 25, 50, 75 of 100%

Periode 3 – 6 maanden na ongeval:

Bij continuering van de mantelzorg geldt een uurtarief van € 9,00.

Periode vanaf 6 maanden na ongeval:

De verzekeraar betaalt een 'redelijke vergoeding'.

Aanbeveling geldt voor ongevallen vanaf 1 juli 2009 (de oorspronkelijke aanbeveling geldt voor ongevallen vanaf 1 november 2004). Zie ook concrete vaststelling*.

B. Zelfwerkzaamheid

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de bedragen niet gewijzigd.

Categorie	Normbedrag schadevergoeding (per jaar)
Eigen woning/met tuin/alle onderhoud	€ 1.140
Eigen woning/met tuin/weinig onderhoud	€ 570
Eigen woning/zonder tuin/alle onderhoud	€ 741
Eigen woning/zonder tuin/weinig onderhoud	€ 285
Huurwoning/met tuin/alle onderhoud	€ 570
Huurwoning/met tuin/weinig onderhoud	€ 285
Huurwoning/zonder tuin/alle onderhoud	€ 371
Huurwoning/zonder tuin/weinig onderhoud	€ 143

De normbedragen zijn gebaseerd op de technische rekenvoorbeelden voor schilderwerk en tuinonderhoud.

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in de kosten van onderhoud voor een viertal woningtypen:

Woningtype	Omrekenfactor t.a.v. de bedragen in de schadevergoedingstabel
Vrijstaande woning	1,3
Twee-onder-een-kap/hoekwoning	1,0
Rijtjeshuis	0,8
Flat/appartement	0,7

Looptijd tot 70 jaar, zonder sterftekanscorrectie, met de dan geldende rekenrente.

Aanbeveling geldt voor ongevallen vanaf 15 september 2006.

Zie ook concrete vaststelling*.

C. Kilometervergoeding

Met ingang van 1 januari 2016 is het bedrag niet gewijzigd.

Ingangs-/wijzigingsdatum	Kilometervergoeding
1 januari 2014	€ 0,29
1 januari 2008	€ 0,24
1 januari 2006	€ 0,22
1 januari 2005	€ 0,21
1 januari 2002	€ 0,20
25 februari 1999	f 0,40

Onder de normering vallen:

- reiskosten van gezins- en naaste familieleden voor het bezoeken van het slachtoffer in het ziekenhuis of bij tijdelijk verblijf in een revalidatiecentrum
- reiskosten van het slachtoffer voor bezoeken aan artsen, fysiotherapeuten en andere beroepsbeoefenaren die betrokken zijn bij de medische behandeling, alsmede voor bezoeken aan een Bureau Slachtofferhulp en andere belangenbehartigers.

Vergoeding	
Personenauto	≤ 2000 km per jaar € 0,29
Personenauto	> 2000 km per jaar Concreet op basis van ANWB-tabellen, waarbij zowel de vaste als variabele kosten als uitgangspunt voor de vergoeding gelden
Openbaar vervoer	Daadwerkelijk gemaakte kosten
Taxi	Daadwerkelijk gemaakte kosten (indien openbaar of eigen vervoer geen passende voorziening)

Aanbeveling kilometervergoeding geldt voor ongevallen vanaf 25 februari 1999.

D. Ziekenhuis- en revalidatiedaggeldvergoeding

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de bedragen niet gewijzigd.

Ingangs-/wijzigingsdatum	Ziekenhuis-daggeldvergoeding	Revalidatiedaggeldvergoeding
1 januari 2014	€ 28	€ 14
1 januari 2013	€ 28	€ 14
1 januari 2010	€ 26	€ 13
1 januari 2009	€ 25	€ 12,50
1 januari 2008	€ 25	
1 januari 2006	€ 25	
1 januari 2005	€ 23	
1 januari 2002	€ 23	
25 februari 1999	f 50	

Toelichting tijdelijk verblijf:

Van een 'tijdelijk verblijf' in een revalidatievoorziening is sprake:

- gedurende een maximale al dan niet aaneengesloten herstel- en/of verpleegduur van 365 dagen, waarbij
- de duur van ziekenhuisopname(n) voor dit totaal van 365 dagen meetelt, met dien verstande dat
- de vergoeding van het revalidatiedaggeld komt te vervallen op het moment dat het voor betrokkene of diens naasten duidelijk is dat de opname een zodanig langdurig of permanent karakter krijgt, dat het dan nog resterende aantal dagen van die 365 dagen zal worden overschreden.

Aanbeveling ziekenhuisdaggeldvergoeding geldt voor ongevallen vanaf 25 februari 1999. Aanbeveling revalidatiedaggeldvergoeding geldt voor ongevallen vanaf 1 januari 2009.

E. Studievertraging

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de bedragen niet gewijzigd.

Deze aanbeveling ziet louter op de studievertraging als zodanig c.q. het daardoor later betreden van de arbeidsmarkt. Het gaat om een studievertraging van maximaal 1 jaar.

Deze aanbeveling beoogt een vangnet te bieden voor het merendeel van de voorkomende gevallen en laat de eventuele mogelijkheid om schade wegens studievertraging concreet vast te stellen onverlet.

Categorie-indeling en netto-normbedragen voor schade wegens studievertraging op basis van één jaar studievertraging:

Categorie	2012	2013	2014	2015
Basisschool	€ 5.561	€ 5.650	€ 5.750	€ 5.750
Vmbo/lbo	€ 12.770	€ 12.974	€ 13.150	€ 13.225
Havo/mbo/vwo	€ 15.544	€ 15.793	€ 16.000	€ 16.100
Hbo/wo	€ 18.875	€ 19.177	€ 19.425	€ 19.575

Aanbeveling geldt voor ongevallen vanaf 15 september 2006.

Zie ook concrete vaststelling*.

* Concrete vaststelling

Indien men van mening is dat de in redelijkheid gemaakte kosten uitstijgen boven het normbedrag, dient men dat met behulp van rekeningen en dergelijke aan te tonen. In dat geval wordt de vergoeding concreet vastgesteld.

Deze normbedragen zijn gebaseerd op de bedragen die per 1 januari 2016 door De Letselschade Raad werden vrijgegeven.

---

12. Cursusaanbod

Het cursusaanbod is vanaf 1 januari 2012 gesplitst in 2 onderdelen. Alle niet-incompany cursussen worden door NRL gegeven in samenwerking met Sdu Juridische Opleidingen. Alle incompany cursussen vallen buiten het bereik van deze samenwerking en worden derhalve door NRL georganiseerd en gegeven.

Externe cursussen in samenwerking met SDU

In samenwerking met Sdu Juridische Opleidingen verzorgt NRL een drietal rekentechnische cursussen op academisch niveau voor beroepsbeoefenaren op het gebied van personenschade. Voor NIVRE-experts vormen de cursussen 107 BW en 108 BW tezamen een module van de NIVRE-opleiding.

Nadere informatie over data, locaties, kosten, toekenning van studiepunten en cursusprogramma vindt u op www.sdujuridischeopleidingen.nl onder 'aanbod' en het rechtsgebied 'Letselschade'.

NRL incompany cursussen

NRL heeft een ruim aanbod incompany cursussen op het gebied van letsel- en overlijdensschadeberekeringen. Standaard worden aangeboden de eendaagse cursussen 'de letselschadeberekening ex artikel 6:107 BW' en 'de overlijdensschadeberekening ex artikel 6:108 BW' en de tweedaagse cursus 'schadevaststelling bij ondernemers met letsel'. Voor aspirant NIVRE-leden vormen de beide eendaagse cursussen '107' en '108' een module van de NIVRE-opleiding.

Desgewenst levert NRL maatwerk en wordt in overleg met u een cursus samengesteld die aansluit op de leer- en ontwikkelingswensen van uw organisatie, bijvoorbeeld op basis van een casus uit uw eigen dagelijkse praktijk. Met een incompany cursus brengt u uw hele team in één keer op hetzelfde kennisniveau, terwijl de kosten veelal aanzienlijk lager zijn dan wanneer uw medewerkers individueel op cursus gaan. Een bijkomend voordeel is, dat u niet aan vaste data gebonden bent, maar in samenspraak met NRL een datum kunt bepalen die uw organisatie het beste uitkomt.

NRL is zich bewust van haar taak een zo betrouwbaar mogelijke Rekenwijzer te verzorgen. Niettemin kan NRL geen aansprakelijkheid aanvaarden voor onjuistheden die eventueel in deze Rekenwijzer voorkomen.

Geen weten zonder meten

Nederlands Rekencentrum Letselschade B.V.

Postbus 341
2501 CH Den Haag
Tel. (070) 36 03 353

E-mail info@nrl.nl
www.nrl.nl

KvK 30 105 250

